

POSTANOWIENIE

Dnia 24 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z powództwa J. P. i M. P.
przeciwko B. S.A. w W.
z udziałem interwenientów ubocznych Komornika Sądowego przy Sądzie
Rejonowym w W. A. C. i Skarbu Państwa-Sądu Okręgowego w Ś.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 24 lipca 2020 r.,
na skutek skarg kasacyjnych powodów
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 30 maja 2019 r., sygn. akt I ACa (...),

**1) odrzuca skargę kasacyjną powoda J.P. w części
zaskarżającej oddalenie apelacji wniesionej przez M. P. ;
odmawia przyjęcia skargi w pozostałej części do rozpoznania,**

**2) odrzuca skargę powoda M. P. w części zaskarżającej
oddalenie apelacji wniesionej przez J. P. ; odmawia przyjęcia
skargi w pozostałej części do rozpoznania,**

**3) przyznaje ze środków Skarbu Państwa (Sądu Apelacyjnego
w (...)) na rzecz adwokat M. N. kwotę 12.450 zł powiększoną o
należny podatek od towarów i usług z tytułu nieopłaconej
pomocy prawnej udzielonej powodowi J.P. z urzędu w
postępowaniu kasacyjnym,**

**4) przyznaje ze środków Skarbu Państwa (Sądu Apelacyjnego
w (...)) na rzecz adwokat M. N. kwotę 5000 zł powiększoną o
należny podatek od towarów i usług z tytułu kosztów**

nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi M. P. w postępowaniu kasacyjnym,

5) nie obciąża obu powodów kosztami postępowania kasacyjnego na rzecz pozwanego oraz interwenientów ubocznych.

UZASADNIENIE

Powodowie J. P. i M. P. domagali się zasądzenia od pozwanego B. S.A. w W. odpowiednio kwot 9.216.534 zł i 4.635.483,10 zł z tytułu naprawienia szkody wyrządzonej prowadzonym na wniosek pozwanego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w W. postępowaniem egzekucyjnym z ich nieruchomości pomimo braku tytułu wykonawczego przewidzianego przepisami prawa. Wyrokiem z dnia 20 września 2018 r., Sąd Okręgowy w Ś. oddalił oba powództwa. Apelacja powodów została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 30 maja 2019 r.

W związku ze skargami kasacyjnymi obu powodów od tego wyroku, należy przypomnieć, że skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, służącym ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój orzecznictwa i nauki prawa oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Z punktu widzenia funkcji oraz założeń skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, rolę „przedsądu” jest wstępna selekcja skarg pod kątem spełniania wymienionych wyżej kryteriów (przyczyn kasacyjnych) kwalifikujących skargę do jej przedstawienia Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

We wniesionych odrębnych skargach kasacyjnych, każdy z powodów objął zakresem zaskarżenia wyrok Sądu drugiej instancji w całości, a zatem także w części w jakiej Sąd oddalił apelację drugiego z nich; w tej części skargi kasacyjne podlegały odrzuceniu na podstawie art. 398⁶ § 2 i 3 k.p.c. jako niedopuszczalne ze względu na brak pokrzywdzenia (*gravamen*).

Skarżący zawarli w skargach kasacyjnych wnioski o ich przyjęcie do rozpoznania o tożsamej treści, oparte na przyczynie kasacyjnej przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., co nakładało na nich powinność wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przytoczonych we wniosku przepisów prawa materialnego lub procesowego. Oczywista zasadność skargi polega bowiem na tym, że jest widoczna *prima facie*, bez konieczności studiowania akt sprawy i dogłębnej analizy zaskarżonego orzeczenia. Trzeba zaznaczyć przy tym, że o przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, ale skutek tego naruszenia polegający na wydaniu oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 r., Nr 13, poz. 230).

Skonfrontowanie uzasadnienia obu wniosków o przyjęcie skarg kasacyjnych z obszernym, starannym i szczegółowym uzasadnieniem zaskarżonego wyroku nie potwierdza tezy powodów o ewidentnej wadliwości tego orzeczenia, której stwierdzenie nie wymaga prowadzenia bardziej złożonych rozumowań. Skarżący nie przytoczyli we wnioskach konkretnych unormowań, którym miałby uchybić Sąd drugiej instancji, tym bardziej nie wykazali ich rażącego naruszenia, wpływającego na wynik sprawy; uzasadnienie wniosków o przyjęcie skarg oparli na subiektywnej i wybiórczej argumentacji sprowadzającej się w istocie do kwestionowania dokonanych przez Sądy *meriti* ustaleń faktycznych dotyczących przebiegu postępowań egzekucyjnych z nieruchomości powodów, co jest niedopuszczalne w postępowaniu kasacyjnym ze względu na treść art. 398³ § 3 k.p.c. oraz art. 398¹³ § 2 k.p.c. Uzasadnienie wniosków ma także charakter fragmentaryczny w tym sensie, że nie uwzględnia wszystkich przedstawionych

przez Sąd Apelacyjny przesłanek oddalenia żądań powodów o naprawienie szkody związanej z ograniczeniami we władaniu nieruchomością. Argumentacja zawarta we wniosku nie podważa przy tym uprawnienia poprzednika prawnego pozwanego Banku do udziału, po dniu 15 lutego 1998 r., w czynnościach egzekucyjnych z nieruchomości powodów jako uczestnika będącego wierzycielem hipotecznym (art. 922 k.p.c.). Skarżący pomijają również, że Sąd Apelacyjny, uznając za trafne rozstrzygnięcie oddalające oba powództwa, podzielił ponadto pogląd Sądu Okręgowego, że w niniejszej sprawie doszło do przedawnienia roszczeń powodów na podstawie art. 442¹ § 1 k.c. Uznał zatem za skuteczny podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia roszczeń odszkodowawczych skarżących oparty na ustaleniach faktycznych wskazujących na to, że obaj powodowie, upatrując źródła szkody w działaniach pozwanego, mających miejsce w okresie przed wszczęciem postępowania o pozbawienie wykonalności bankowego tytułu wykonawczego, mieli świadomość, że kwestionowana przez nich egzekucja była prowadzona na wniosek pozwanego banku mimo tego, że tytuł wykonawczy nie odpowiadał przepisom prawa.

W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w sentencji. Sąd Najwyższy odstąpił od obciążania powodów kosztami postępowania kasacyjnego na rzecz pozwanego oraz interwenientów ubocznych ze względu na ich trudną sytuację materialną i życiową (art. 102 w zw. z art. 398²¹ k.p.c.) Orzeczenie o kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodom w postępowaniu kasacyjnym przez ich pełnomocnika z urzędu znajduje oparcie w art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r., poz. 1184) oraz § 8 pkt 8 i 9 w zw. z § 4 ust. 1, 2 i 3 w zw. z § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r., poz.18).

